

2023

32

İthalde Ödenen KDV'nin İndirimine Sınırlama Getirilmiştir

24 Kasım 2023 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış olan [7846 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı](#) ile ithalatta gözetim ve korunma önlemleri ile ithalatta haksız rekabetin önlenmesi kapsamında ödenen Katma Değer Vergisinin indirim hakkı tamamıyla kaldırılmıştır. Düzenleme Resmi Gazetede yayımlandığı gün olan 24 Kasım 2023 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

1) İndirim Hakkını Sınırlandırmaya Yönelik Yasal Düzenleme

3065 sayılı KDV Kanununun aşağıdaki 36'ncı maddesinin birinci fıkrası KDV indirimini kısmen veya tamamen kaldırma konusunda Cumhurbaşkanı'na yetki vermektedir.

"Yetki:

Madde 36 – Cumhurbaşkanı indirim hakkını kısmen veya tamamen kaldırmaya veya yeniden koymaya ve bu şekilde indirim hakkı kısıtlanan mal veya hizmetleri belirlemeye, süresi içinde iadesi talep edilmeyen ve indirim yoluyla giderilmek üzere sonraki dönemlere devrolunan katma değer vergisinin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak yazılmasına imkân vermeye, iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirlemeye yetkilidir. "

Cumhurbaşkanı bu yetkisini kullanmak suretiyle ithalatta gözetim ve korunma önlemleri kapsamında ödenen Katma Değer Vergisinin indirim hakkını tamamıyla kaldırmıştır.

2) İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri Uygulamaları

2.1. İthalatta Gözetim Uygulaması

İthalatta gözetim uygulamasına ilişkin düzenlemeler kapsamında; Ticaret Bakanlığı zaman zaman yayınladığı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliği ile; gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) ve tanımı belirtilen eşyalar için gözetim uygulaması getirmektedir.

Gözetim uygulamasına tabi eşyalar, ancak Ticaret Bakanlığınca (İthalat Genel Müdürlüğü) ithalatçı firmanın başvurusunun uygun görülmesi halinde düzenlenecek Gözetim Belgesi ile ithal edilebilmektedir. Gözetim belgesi gümrük beyannamesinin tescilinde ilgili gümrük idaresince aranmaktadır. Gözetim belgelerinin geçerlilik süresi altı aydır.

2.2. İthalatta Korunma Önlemleri

İthalatta korunma önlemlerine ilişkin yasal ve idari düzenlemeler kapsamında, Gerçek ve tüzel kişiler veya bunların bağlı buldukları Meslek Kuruluşları ya da Odaların yazılı talebi üzerine veya Genel Müdürlük tarafından re'sen yapılacak ön inceleme / soruşturma sonucunda; Bir eşyanın benzer veya doğrudan rakip eşyalar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktar ve şartlarda ithal edilmesi halinde, bu zarar veya zarar tehdidini ortadan kaldırmak üzere, söz konusu zarar veya zarar tehdidiyle sınırlı ve geçici olmak kaydıyla, uluslararası yükümlülükler ve ülke yararı göz önüne alınarak yapılacak soruşturma sonucunda korunma önlemleri alınabilmektedir.

Korunma önlemleri; gümrük vergisinde artış yapılması, ek mali mükellefiyet getirilmesi, miktar/değer kısıtlaması, tarife kontenjanı uygulaması veya bunların birlikte uygulanması şeklinde olabilmektedir.

2.3. İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi

İthalatta haksız rekabetin önlenmesine ilişkin düzenlemelere uygun olarak; Dampingleli veya sübvansiyonlu ithalat, haksız fiyat rekabeti yoluyla yerli sanayilerin ciddi zarara uğramasına neden olmaktadır. Türkiye, bu tür ithalata karşı gerekli önlemleri alabilmek amacıyla 1989 yılında ilk kez İthalatta Haksız Rekabeti Önlenmesi Hakkında Kanun, Karar ve Yönetmeliği yürürlüğe koymuştur.

Bu önlemler kapsamında; Gerekli bilgi ve belgelerle yerli üretimi temsil eden firmalar veya derneğin Ticaret Bakanlığına başvurusu ile başlayan soruşturma süreci sonunda, dampingleli veya sübvansiyonlu ithalatın varlığı ve yerli sanayinin bu ithalattan (illiyet bağı) zarar gördüğü tespit edilir ise anti dumping vergisi veya telafi edici vergi (sübvansiyonlar için) yürürlüğe konulması kararı verilebilmektedir. Ayrıca dumping marjı veya sübvansiyon miktarı, istatistik verileri kullanılarak Bakanlıkça hesaplanarak uygulanacak vergi oranları belirlenmektedir. Söz konusu vergiler, hem şikâyet edilen ülke/ülkeler hem de bu ülkelerde yerleşik ihracatçı firmalar bazında yürürlüğe konulmaktadır.

3) İndirimi Yasaklanan KDV

Önceki bölümlerde özetlenmiş olan;

3.1. İthalatta gözetim uygulanması kapsamında, gözetim uygulamasına tabi tutulan mallara ilişkin gümrük beyannamelerinde beyan olunan ve tevsik edilemeyen tutarlar ile bu tutarlar nedeniyle doğan ve katma değer vergisi matrahına dâhil olan her türlü vergi, resim, harç ve paylar dolayısıyla ödenen katma değer vergisi indirim konusu yapılamayacaktır.

3.2. İthalatta korunma önlemleri uygulanması kapsamında, korunma önlemi olarak uygulanan gümrük vergisi ve/veya ek mali mükellefiyetler ile bu tutarlar nedeniyle doğan ve katma değer vergisi

matrahına dâhil olan her türlü vergi, resim, harç ve paylar dolayısıyla ödenen katma değer vergisi indirim konusu yapılamayacaktır.

3.3. İthalatta haksız rekabetin önlenmesi kapsamında, uygulanan dampinge karşı vergi ve telafi edici vergiler ile bu tutarlar nedeniyle doğan ve katma değer vergisi matrahına dâhil olan her türlü vergi, resim, harç ve paylar dolayısıyla ödenen katma değer vergisi indirim konusu yapılamayacaktır.

Örneğin, CIF bedeli 100.000 USD , İthalat Gözetim Farkı 25.000 USD, Gümrük Vergisi oranı %10, ilave Gümrük Vergisi oranı %20 olan bir eşya ithalatında indirilemeyecek KDV aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır (Örnekleme tamamıyla soyut anlatımı somutlaştırmak amacıyla geliştirilmiştir. Oranlar ve kavramlar Gümrük mevzuatı ile birebir örtüşmüyor olabilir)

Açıklama 1	Değer (USD)	Açıklama 2
CIF Bedeli	100.000	
Gözetim Fark Bedeli	25.000	
Gümrük Vergisine Esas Değer	125.000	
Gümrük Vergisi (%10)	12.500	
İlave Gümrük Vergisi (%20)	25.000	
KDV Matrahı	162.500	
İthalde Ödenen KDV (%20)	32.500	
İndirilebilir KDV	26.000	$(100.000+10.000+20.000)*\%20=26.000$
İndirilemeyecek KDV	6.500	$(25.000+2.500+5.000)*\%20=6.500$

Mükelleflerin 24 Kasım 2023 gününden itibaren yapacakları ithalatlar için ithalatta gözetim, korunma ve haksız rekabet düzenlemelerine muhatap olup olmadıklarını ve bu kapsamda ödedikleri KDV bulunup bulunmadığını, özellikle Gümrük Müşavirleri ile tespit etmek suretiyle, ayrıştırmaları ve bu kapsamda ödedikleri KDV var ise indirim konusu yapmamaları gerekmektedir.

4) İndirimi Yasaklanan KDV'nin Akıbeti

KDV Kanununun 58'inci maddesi uyarınca; Mükellefçe indirilebilecek Katma Değer Vergisi, Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmez. Diğer bir anlatımla indirimine izin verilmeyen KDV gider veya maliyet olarak dikkate alınabilecektir.

VUK'nun 262'nci maddesi uyarınca İndirilemeyecek KDV;

a. Emtia ile ilgili ise Maliyete dahil edilmek zorundadır.

b. Emtia dışındaki diğer iktisadi kıymetler (duran varlıklar vb.) ile ilgili ise Maliyete dahil edilmesi ya da doğrudan gider yazılması mümkündür. Bu konuda mükellef tercih yapabilir.

Bu Sirkülerimize ilişkin görüş, öneri ve sorularınızı info@narcon.com.tr'ye iletebilirsiniz.

Saygılarımızla.

NARCON YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

www.narcon.com.tr

26.11.2023